

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA — DOSLEJ NAJVEČJA V SLOVENIJI —

V soboto 14. julija ob 6 uri 10 minut zjutraj se je železniška postaja v Divači v enem samem trenutku spremenila v prizorišče razdejavanja, tragedije in groze, ko se je v potniški vlak Beograd — Pulj, ki je čakal na znak za odhod, z nezmanjšano hitrostjo zaletel v njegove zadnje vagonne tovorni vlak. Enaintrideset zvečinoma mladih potnikov, ki so se že veselili počitnic na morju je izgubilo življenja, mnogo pa jih bo za vedno pohabljenih. Tovorni vlak je od Zaloga dalje upravljal strojevodja Franc Vodopivec, ki je nastopil službo in neprekinjeno delal že od 4. ure prejšnjega popoldneva. Reševalne akcije so bile takoj na mestu in ponesrečence so prepeljali v bolnišnice v Ljubljano, Izolo, Pulj, Sežano, Novo Gorico in na Reko. Naslednji ponedeljek je bil v Sloveniji proglašen za dan žalosti in republiška vlada je kot prvo pomoč namenila ponesrečencem milijon dinarjev. Gmotno škodo cenijo na 60 milijonov dinarjev. Takole povzemamo po ljubljanskem Delu:

MOLK ZVERIŽENEGA JEKLA — Po hudem trčenju tovornega in potniškega vlaka in mrzličnem vrvežu reševalcevo za tišino pozno v noč motili samo delavci, ki so s tirov odstranjevali strašljive pomnike tragičnega sobotnega jutra. (Foto: Janez Pukšič)

”Zagledal sem tovorni vlak, ki je na postajo zapeljal ne da bi se ustavil pred zaprtim vhodnim signalom. Pravkar sem po telefonu pogovarjal s postajnim pravnikom vlakov in uspelo mi je samo, da sem v slušalko nekaj zavpil”, je povedal kretničar Evgen Skok, ki je že več kot 34 let zaposlen na tej postaji.

Slišati je bilo strahovit udarec in v trenutku so bile vse zveze prekinjene. Moreča tišina, ki je zavladala za trenutek, je grozeče napovedovala izbruh joka, prošenj in mrzlične vneve prvih reševalcev.

Strojevodja, 36-letni Franc Vodopivec, ki je bil takoj po nesreči aretiran, je prevzel tovorni vlak v Zalogo pri Ljubljani. Ves čas je vozil z normalno hitrostjo. Le v Postojni je zmanjšal hitrost. Upal je, da bo tam dobil zamenjavo, čeprav naj bi ga kolega po dogovoru zamenjal šele v Sežani... Bil je utrujen, kajti delal je od petka od 16. ure, zmagoval ga je spanec. Povedal je, da je do Zgornjih Ležev, kakšnih deset kilometrov pred nesrečo, še kadil in tako skušal pregnati drema-vo. Preiskava je takoj ugotovila, da strojevodja ni bil pod vplivom alkohola.

Vlakovni odpravnik Gianfranco Tromboni je povedal, da kretničarju Evgenu Skoku ni dal naloga naj bi spremenil znak ”stop”, razen tega pa ni slišal dvojnega zvočnega signala, ki bi ga Vodopivec po predpisih moral dati, ko bi se pred signalom ustavil. Vlak je vozil naprej, zavore je bilo, kakor pravijo nekatere priče, zaslišati šele potem, ko se je potniškemu vlaku približal na 15 metrov.

Potniški vlak, namenjen iz Beograda v Pulj, bi moral na postajo v Divači pripeljati že ob 4.25 in odpeljati 34 minut pozneje. Prišel je z uro zamude in čakal znamenje, da je poslovni vlak proti Ljubljani mimo in da je proga spet prosta. V vagonih, ki so tako stali na tretjem tiru, so bili potniki, zvečinoma mladi, ki so bili z mislimi že na počitnicah v Istri. V sprednjih vagonih je bilo tudi 150 otrok, ki so se že veselili počitniške kolonije, in med katerimi jni bilo ranjenih. Večina potnikov je bila na poti že od petka ob 17.30, ko je vlak odpeljal iz Beograda.

V strahovitem trčenju so se zadnji trije vagoni potniškega vlaka zvil v kup zmečkane železja; v zadnjem vagonu, ki ga je lokomotiva tovornega vlaka dobesedno posnela več kot do polovice.

Jubilejna

30. REDNA LETNA SKUPŠČINA

Slovenskega društva Melbourn

bo

v nedeljo 19. avgusta 1984, s pričetkom ob 2h popoldne
v dvorani S.D.M., 82 Ingrams Rd., Eltham.

Prosimo člane S.D.M. da se udeležijo v čim večjem številu!

Strojevodja je priznal, da ga je najbrž premagal spanec, saj je bil do trenutka nesreče brez prestanka in odmora v službi 14 ur. Zavedal se je, da je zaspan, in ves čas je upal, da ga bo kdo zamenjal.

Toda zamenjal ga ni nihče in to je stalo 31 človeških življenj, veliko število hudo ranjenih in ogromno gmotne škode.

Po pravilih v Sloveniji mora voznik avtobusa, ki vozi na daljših razdaljah približno 50 potnikov, imeti ob sebi obvezno sovoznika. Upravljalca vlaka, ki vozi in odgovarja za tisoč in več potnikov ali pa tovore ogromne vrednosti, lahko vozi sam, kakor je sam vozil strojevodja Franc Vodopivec.

Kot varnostni pripomoček ima sicer v lokomotivi budilnik, na katerega mora pritisniti vsakih 18 sekund tako da vsi, ki poleg njega odgovarjajo za varnost na progi vedo, da je še buden. Že leta 1979 pa so ob nesreči pred škofjeloško postajo spoznali, da strojevodja po nekaj letih službovanja nanj pritisniti tako rekoč kar avtomatično, tudi na pol v snu.

”Nič se ni spremenilo od leta 1979. Budilnik je očitno varčnejši, kakor bi bil pomožni strojevodja. Pa je ta varčnost vredna enaintrideset življenj? Je kriv samo strojevodja ali še kdo?” se sprašuje pisec v ’Delu’.

Še nam je v Avstraliji v spominu dolga stavka železničarjev v New South Wales-u, s katero so tamošnji strojevodje protestirali proti temu, da bi samo ena oseba upravljala z novimi brzovlaki. Po tej hudi nesreči v Sloveniji pa bo tudi nam morda mnogo lažje razumeti zahteve sindikata železničarjev v Sydneyju; saj varnost potnikov bi morala odtehtati kakršnokoli štednjo gmotnih sredstev.

Med prvimi, ki so nesrečnim potnikom priskočili na pomoč, so bili železničarji, gasilci, zdravstveni delavci, miličniki, pripadniki narodne in civilne zaščite ter armije. Med prvimi zdravstvenimi delavci, ki so bili prihiteji na kraj nesreče je bil dr. Miran Fakin iz Divače, pomagal pa mu je tudi zdravnik, ki je v enem izmed sprednjih vagonov brez ran preživel trčenje.

Čim so zvedeli za nesrečo so se sami priglasili ljubljanskem kliničnem centru številni zdravniki in drugo medicinsko osebje in nudili pomoč. Na prošnjo dr. Skrgeta, predstojnika travmatološke klinike so nekaj zdravniškega osebja prepeljali s helikopterjem na kraj nesreče.

”Kar smo videli v Divači”, je dejal dr. Skrget ”je tudi nas presunilo. V zadnjem vagonu potniškega vlaka ni bilo več živih — zmečkana trupla in gmote mesa so pričali, da je vsaka pomoč za marsikoga prišla prepozno.” Med zvitem železjem in tistimi, ki jim žal, ni biloveč mogoče pomagati, se je bilo reševalcem zelo težko prebiti do ranjencev, ki so jih prvo pripeljali v bolnišnice; trije hudo ranjeni so umrli že na nosilih. S težavo so izvlekli nekega vojaka in žensko, vključena med ostanke vagona ter ju prepustili reševalcem, ki so ju pripeljali v Klinični center.

Poklicnim gasilcem iz Kopa ter prostovoljnim gasilcem iz Divače in okolič se je marsikje šele s pomočjo varilnih in rezalnih aparatov uspelo prebiti do ranjencev v razbitinah vagonov.

Umrle je bilo zelo težko identificirati. Skoraj vsi potniki so se namreč na pot odpravili v poletnih oblačilih. Med ponesrečenci pa ni bilo tujih državljanov.

Preiskovalci so takoj ko so prišli na prizorišče nesreče, z naprav v električni lokomotivi tovornega vlaka izvlekli tahografski zapis. S traku so odčitali, da je tovorni vlak približno osem minut pred nesrečo nepretrgano vozil s hitrostjo 60 km na uro.

Po prvih cenitvah skupna gmotna vsota škode presega 60 milijonov dinarjev. Uničeni so vagoni ter za 9 milijonov vrednosti robe v tovornem vlaku.

Minuto ali dve po strašnem trenutku se je skozi okno lokomotive, nagnjene in zagodene v zadnji vagon potniškega vlaka, izmotal strojevodja Franc Vodopivec. Nemo je pogledoval po grozljivem prizorišču, potem pa se je napotil naravnost proti postaji milice.

(Imena smrtno ponesrečenih žrtev, med katerimi je velika večina izpod dvajset let starih, prinašamo na strani št.2.)

Na hribu ob Yarri

JUBILEJ NA HRIBU

Za proslavo 30-letnice S.D.M. je bil organiziran poseben pripravljalni odbor, ki je že pričel z intenzivnim delom.

Seveda pa ta proslava ne bo uspela, tako kot bi bilo primerno za tako pomembno obletnico ako delo tega odbora ne podpre čim večje število članov in drugih prijateljev S.D.M.

Proslavljanje tega jubileja 30-letnice odkar se je pričelo prvo organizirano društveno delovanje Slovencev v Melbourne bo raztegnjeno po predvidenih načrtih kar čez mesec dni.

Pričelo se bo z družabnim večerom za člane S.D.M. na soboto 13. oktobra. Glavna proslava bo na week-end 10. in 11. novembra ob prisotnosti gostov iz cele Avstralije in morda tudi drugod. Predvidene so športne tekme, razstave, spominska akademija ter otvoritev 'Vaškega trga'.

V soboto 27. oktobra je predviden "Disco večer" za vso slovensko mladino Melbourne.

V nedeljo 4. novembra popoldne bo na društvenem zemljišču zahvalna služba

božja, ki se bo končala s spominsko svečanostjo za že umrle člane društva.

Zaključek praznovanja pa bo v nedeljo 18. novembra, ko bo otvoritev nove Lovske kočice s piknikom in prosto zabavo.

Kot že rečeno se pripravljali odbor nadeja na čim večjo pomoč in sodelovanje vsakega rojaka v Melbourne. Za začetek prosimo dve uslugi:

Radi bi zvedeli, kdo od rojakov, ki so bili prisotni na ustanovnem občnem zboru, decembra 1954, je še med nami. Podatke o tem zbira Maks Hartman in prosimo vsakogar, ki kaj o tem ve, da mu javi osebno ali preko telefona številka 850 4090, po možnosti v večernih urah.

Prav tako bi si hoteli izposoditi čim več fotografij ali diapozitivov iz delovanja S.D.M.. Te pa prosimo pošljite na S.D.M. P.O.Box 185 Eltham, Vic., 3095 ali pa jih osebno predajte tajništvu S.D.M.

Toliko za sedaj. V naslednjih številkah Vestnika bomo objavili več podrobnosti.

Slovensko društvo Melbourne

vas vljudno vabi na

BALINARSKI PLES

v soboto 11. avgusta 1984 v dvorani S.D.M., Research.

Čez dan bo balinarsko tekmovanje v dvojkah raznih društev za Pokal obletnice otvoritve pokritih balinišč S.D.M. Zvečer na plesu bo tudi podelitev pokalov zmagovalcem posameznega tekmovanja balinarjev Slovenskega Društva Melbourne.

Vstopnina: 6 dolarjev, (člani 4 dolarje, mladina 2 dolarja.)

Igral bo ansambel "KRISTAL"

MEDDRUŠTVENA SEJA

Koordinacijski odbor slovenskih društev v Viktoriji je imel svojo redno sejo v nedeljo 29. julija, tokrat v prostorih S.D.M.. Udeležili so se je delegati vseh petih povezanih društev in lepo je bilo videti, da sta prišla celo iz Albury-Wodongge kot delegata tamošnjega društva Snežnik predsednik Branko Jerin in tajnica ga. Marija Kromar. Za 'Jadran' sta bila prisotna Ivan Valencič in Frank Iskra, za 'Planico' Lojze Kovačič in Miro Franič, za Geelong Ivo Širca in Mirko Ramuta, za S.D.M. Peter Mandelj in Aleks Kodila, za Slovensko radijsko uro Helena Van de Laak in Ivo Leber ter za Vestnik Marijan Peršič in Božo Lončar.

Kot vse dosedanje, je tudi ta seja potekla v prijateljskem vzdušju ter pokazala krepko voljo prisotnih za odkritosrčnim sodelovanjem, zavedajoč se, da je to lahko le v korist cele naše slovenske skupnosti.

Delegati so se dogovorili, da bo tudi naslednje leto vodil delo tega meddruštvenega odbora Peter Mandelj, tajništvo pa do nadaljnega ga. Helena Van de Laak.

Odbor je prejel odgovor pomočnika ravnatelja radio postaje 3EA, g. Tees Rod na pismo, v katerem so mu sporočili o ustanovitvi koordinacijskega telesa slovenskih organizacij Viktorije in istočasno izrazili svoje pomisleke proti oglaševanju neslovenskih organizacij na slovenski radio uri, kajti nje čas je že itak pičlo odmerjen. G. Tess Rod je potrdil, da naj bi se po že obstoječih smernicah postaje 3EA oglaševale le objave prireditelj, ki so v interesu poslušalcev posameznih jezikovnih programov.

Odbor je tudi odobril formiranje posebnega pododbora, ki naj bi raziskal in pripravil vse možnosti za izdajo knjige na angleškem jeziku o zgodovini Slovencev.

Snov za to knjigo je zbiral ga. Dragica Gelt in je sedaj že vse pripravljeno za tiskanje.

Odbor tudi raziskuje možnosti o gostovanjih slovenskih glasbenih in zabavnih skupin iz prekomorskih krajev. Vendar o tem še ni bilo mogoče ustanoviti nič določenega.

Naslednja seja se bo vršila v prostorih Planica-Springvale.

LOVSKO-RIBIŠKA DRUŽINA S.D.M.

Lovsko-ribiška družina S.D.M. je imela v nedeljo 29. julija sestanek, na katerem so si izbrali vodstvo za leto 1984/85.

Za starešino je bil zopet izvoljen Frank

JELOVČAN, podstarešina bo Franc FEKONJA, posle tajnika in blagajnika pa bo opravljal Ivan BARAT.

ZELITE NAJETI DRUŠTVENO DVORANO ALI JEDILNICO ?

To vam je na razpolago pri S.D.M. po zmernih cenah celo leto, pa naj si bo to za praznovanje obletnic, rojstnih dnevo, zarok, porok itd.

Ženska sekcija S.D.M. pa vam je pripravljena ob teh prilikah za zmerno odškodnino prevzeti vso skrb pripravljanja in tudi postrežbe in kuhanja.

Za vse informacije v tej zvezi se oglasite pri tajnici S. D. M. Anici Markič, po telefonu na številko 870 9527.

KNJIŽNICA

SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE
Ingrams Road, Research

je sedaj odprta vsako nedeljo od 2.30h do 5h popoldne.
Na razpolago je vsakomur, tudi nečlanom !

Na zgornji fotografiji vidimo odbor Slovenskega kluba Melbourne (tako se je v začetku imenovalo Slovensko društvo Melbourne), ki je bil izvoljen na redni skupščini 29. maja 1955. Ta odbor je zamenjal prvega, katerega so izvolili na ustanovnem občnem zboru 19. decembra 1954 v dvorani cerkve sv. Theodore v St. Albansu. Z leve proti desni so: Marija Sosič, Marijan Peršič in Zlatko Rome (tajnika), že pokojni Gvido Florenini (podpredsednik), za njim se vidi obraz pok. majorja Vinka Ogorelea, sledi Zlatko Verbič (predsednik), skrit za njim je Martin Adamič, slade pa Slavko Zerdoner (blagajnik), Maks Hartman, Tinka Verbič, Jože Golenko, Miloš Abram, Jože Potočnik, pokojni Edi Polajnar, Paule Renko in Stanko Sajnovič.

VOLITVE NA PLANICI IN JADRANU

V nedeljo 15. julija so imeli člani Slovenskega Socialnega kluba 'Jadran' v prostorih svojega odlično opremljenega in sedaj že skoraj dokončanega doma v Keilorju svoj letni občni zbor, na katerem so izvolili vodstvo, ki bo upravljal z društvom v letu 1984/85.

Za predsednika je bil izvoljen Frank ISKRA, podpredsednik je Rudi JAKŠEČIČ, tajnica bo Vida VOJVODA, blagajnika Lojz KUMAR in Jim BUCHECKER gospodar pa Frank ŠENKINC. Odborniki so: Janez VIRANT, Frank TOMŠIČ, Ivan RUTAR, Berto BAČIČ, Leo UJČIČ, Vince BORDONARO, Frank BAŠA in Joe ŠKRLJ.

En teden za tem, v nedeljo 22. julija pa so imeli občni zbor na 'Planici' v Springvale in tudi tam izbrali odbor za naslednje delovno leto.

G. Lojze KOVAČIČ bo ostal predsednik in g. Miro FRANETIČ podpredsednik. Tajnica bo Anica SEŠTAN, blagajnik pa Janez ROVTAR. V odboru pa so Emil ZAJC, Ivan VESEL, George FERLIGOJ, Maks STAVAR, Ivanka KOLACKO, Jože ROZMAN, Stanko MOMČILOVIČ in Štefan SRNEC.

KMEČKA OHCET

V Ljubljani se je s slovesnostjo na 30. junija končala že 17 kmečka ohcet. Iz prvotne "kmečke ohceti" pred 17 leti, ki je bila zgolj lokalnega pomena in ko so morali plačati obrtnike, da so postavili stojnice in prositi posameznike, da so prikazali narodne običaje se je sedaj prerasla v veliko turistično, kulturno in propagandno prireditev. Zanimanje zanjo je v tujini vedno večje in tudi tujih gostov čedalje več. Kot je dejal predsednik organizacijskega odbora Alojz Šoštar....., da bo letos 40 tujih novinarjev, ki so se udeležili naše ohceti, z reportažami in fotografijami v svojih časopisih naredilo za Ljubljano, Slovenijo in Jugoslavijo desetkrat več reklame, kot bi je naši drago plačani oglasi v tujih listih. Že lani so veliko pisali ne samo o prireditvah, ampak tudi o lepota prireditvah, ampak tudi o lepota naših gora, morja, o naši zgodovini."

Letos se je na tej ohceti poročilo 20 parov, sedem iz Jugoslavije in 13 iz tujine. V svatovskem sprevedu se je zbralo več kot dva tisoč udeležencev. Ves teden pred tem pa so se v Ljubljani vršile prireditve, oživele so stojnice v starem delu mesta, gostinci so imeli odprta vrata pozno v noč ter se izkazali tako s ponudbo kot s postrežbo.

Tu in tam je sicer ponagajalo vreme, toda v soboto, ko si je dvajset parov izmenjalo usodni "da" je bilo lepo, tako da je ohcet potekala po določenem načrtu.

Turistični delavci so bili zelo zadovoljni z uspehom prireditve. Stroški, ki so letos znašali 5,5 milijona dinarjev niso bili zaman, kajti iztržek gostincev, trgovcev in obrtnikov je bil kar velik.

Težko pa je v denarju presoditi vrednost vtisov, ki jih je izrazil ugledni turistični novinar iz Belgije Rene van Hoof: „Kako čudovita dežela, vse imate, od gora, rek, jezer, do morja. Saj bi lahko živel samo od turizma“.

NOČ NA JEZERU

Televizijski turistični nagelj so si letos prisluzili tisti ki so v Mostu na Soči, na Tolminskem organizirali vsakoletno turistično prireditev pod naslovom Noč na jezeru.

Letos se je te prireditve, ki se že enajsto zaporedno leto vrši na tem lepem kraju preko 6000 ljudi. Organiziralo pa jo je skupno kakih 600 dobrovoljnih delavcev, ki pridejo iz raznih krajevnih organizacij. Namen te prireditve je pokazati javnosti kakšne turistične možnosti obstoje na Tolminskem. Saj je na razpolago poleg voda, ki so prijetne za kopanje ter čolnarenje po najbolj divjih brzicah in gladini jezera, tudi sneg po bližnjih vrhovih gora za ljubitelje smučanja.

Cela "Noč" je prijetna mešanica športa pa tudi pisane gostinske ponudbe. Pri slednji so na primer čebelarji pripravili stojnico, ki je spominjala na velik čebelnjak z lepo okrašenimi panjskimi končnicami. Stojnica kmečkih žena je pokazala že nekaj pozabljenih kmečkih jedi: prešce, ocvirkovco, gbanšce in novost: sojine jedi. Ribničani so se izkazali s stojnico suhe robe. Domači oštr pa je letos mesto vola pekel slastna svinjska rebra. Za modro stojnico so rib-svinjska rebra. Ribiči so za svojo stojnico pripravljali ribje jedi. V taverni iz časa Avstroogrske so gasilci hladili pijačo zraven pa še veliko pekli. Domači hotelirji so pripravili tudi slaščičarno na prostem. Gostinci iz Bovca pa so v narodnih nošah ponujali "čompe" z ovčjo skuto. Pozno v noč pa so se vrstile glasbene, folklorne in druge prireditve..

TOČA NAREDILA ŠKODO

Veliko neurje je v Vipavski dolini v petek 29. junija napravilo mnogo škode. Zelo prizadeta so bila tudi področja okoli Ajdovščine ter Goriška Brda.

Med 7h in 8h zvečer je gosta, ponekod kar za oreh debela toča oklestila sadno drevje, trte, povrtino, koruzo in pšenico. V novogoriški občini je neurje najhuje prizadelo kakih 2500 hektarov sadovnjakov, vinogradov in njiv; v spodnji Vipavski dolini in na Biljenskih gričih, na območju Renč, Mirna in dela Vrtojbe je letošnji pridelek skoraj v celoti uničen.

V ajdovski občini je toča, ki jo je spremljal močan veter povzročila največ škode na približno 700 hektarih od vasi Cesta-Stomaž, Lokaviško polje do Ajdovščine in krajevne skupnosti Zapuže.

V Novi Gorici pa je voda zaradi obilnega dežja spet zalila prostore 12 delovnih organizacij ter kleti približno 30 stanovanjskih hiš.

POGOVORI V GORICI

Pričetkom julija so se sestali predstavniki skupnih jugoslovansko-italijanskih komisij in razpravljali o uresničevanju določil videmskega sporazuma, možnosti za gradnjo vodne poti Tržič-Gorica-Ljubljana in o drugih skupnih nalogah iz osimskih sporazumov.

Ugotovili so, da uresničevanje določil videmskega sporazuma o maloobmejnem prometu zdaj poteka nemoteno. Lanskega decembra so namreč so predstavniki italijanske strani menili, da jugoslovanska stran z ukrepom o plačilu pologa za prehod državne meje krši določila videmskega sporazuma.

OPERNI BIENALE V LJUBLJANI

V Križankah v Ljubljani se je 6. julija zaključil 9. jugoslovanski operni bienale. Predsednik žirije, ki je ocenila kot najboljšo predstavo Bellinijevo opero Norma je bil slovenski glasbenik Samo Hubad. To opero so izvedli pevci Opere Hrvaškega narodnega gledališča.

Priznanje je prejela tudi Opera Slovenskega narodnega gledališča za predstavo Verdijeve Traviate, sopranistka Olga Gracelj za vlogo Violete ter dirigent Milivoj Šurbek.

"KOMPAS" V BENETKAH

Turistično gostinsko podjetje Kompas Jugoslavija je odprlo v Benetkah svoje prvo podjetje z mešanim kapitalom v tujini Kompas Italija.

Za to so se odločili zaradi izredno živnega prometa med Benetkami in istrsko obalo. Saj je samo lani preko istrske obale potovale v Benetke 50.000 turistov.

Sedaj vzdržuje Kompas Jugoslavija med istrsko obalo in Benetkami dve redni hidrogliserski zvezi in skupaj s Kvarnerekspressom dve ladijski zvezi. Dnevno prepeljejo čez Jadran tudi po 700 turistov.

Generalni direktor novega podjetja Kompas je Egon Conradi. Kompas Italija ima svoje prostore ob beneskem potniškem pristanišču.

V prihodnosti ima Kompas v načrtu odpreti nova mešana podjetja v Frankfurtu, Parizu, Stockholmu in v Združenih državah Amerike.

NEVARNOST POLETJA

Poletni meseci tudi v Sloveniji zahtevajo vsako leto večje število žrtev utopitev.

Statistika kaže, da so v tem pogledu najnevarnejši meseci junij, julij in avgust. Prav tako, da so hladne in tekoče vode nevarnejše od toplejših in stoječih. Prav tako je sladka voda nevarnejša od morske.

Pri utapljanju ločijo nekaj obdobjev: V prvem ali drugem pride voda v sapnik. Tedaj utapljaljoči izgubi kontrolo nad svojimi gibi in se hkrati pogreza v vodo, tako da pride do agonije. Ta faza je krajša od ene do dve minuti. Prav tako je rešitev še možna in ne pušča posledic, razen morda psihičnih. V naslednji fazi pride do izgube zavesti in prekinitve dihanja, voda pa zalije pljuča. Srce popolnoma preneha biti, nastopi klinična smrt iz katere je možna obuditev le ob strokovni pomoči.

V Sloveniji je od leta 1969 pa do predlani utonilo 1.114 ljudi. To pomeni, da se ne nesreče uvrščajo takoj za prometnimi da za stroji in v gorah umre precej manj ljudi.

V Sloveniji je po sedanjih podatkih približno 200 urejenih kopaljšč. Od tega je 78 letnih bazenov, 56 zimskih in 61 tako imenovanih naravnih kopaljšč ob jezerah, rekah in morju. Ob tem pa je še kakih 180 km obal in bregov, kjer se je prav tako mogoče kopati.

TIROLCI ZA SLOVENCE

Deželni svet Tridentinske - Južne Tirolske je na svojem zadnjem zasedanju izglasoval resolucijo, s katero poziva obe zbornici rimskega parlamenta, naj čimprej sprejmeta globalne zaščitne norme za slovensko narodno skupnost v F12 laniji-Juljski krajini. Predlagatelji resolucije so poudarili, da jih je k nje pripravili spodbudila mogočna manifestacija Slovencev maja v Gorici, ki je opozorila na nerešene probleme te narodne skupnosti.

KRATKE

V Mariboru je podlegel poškodbam kolesar Jože Babšek. Zaletel se je s svojim kolesom v osebni avtomobil v Hotinji vasi.

V Ljubljani pa je umrl 68 letni Leopold Tomažič s Kokrice. Pokojnik se je ponesrečil s kolesom v Kranju, ko ga je neki grobi voznik avtomobila izrinil s ceste.

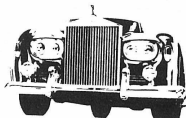
V petek 13. julija je ogenj upeljal skedenj in ostrejšje stanovanjske hiše na Poljščici pri Bledu. Lani so v bližini iste hiše gasilci trikrat gasili požare. Vaščani sumijo, da gre za namerne požige.

TONE ZAGORC

AVIATION MOTORS

(Next Door to Westgate Motor Inn)

9 Aviation Road,
LAVERTON, 3028
Telefon: 369 1363

• **Splošna avtomehanika**
FOR COMPLETE CAR CARE SERVICES

- Dynamometer Tuning
- Distributor Analysis and Modification
- Computer Wheel Alignment and Front End Repairs
- Electronic Wheel Balance
- Discount Tyres
- All Types of Repairs

FREE QUOTES

• Športna puškarna

Prodaja Lovskega orožja in municije

kaj, kje, kdo ?

V nedeljo 15. julija 1984 je podlegla po dolgem trpljenju zavrtni bolezni ga Vida Berlič iz Rosanne, hčerka dolgoletne članice upokojenske družine S.D.M. gospe Marije Lovrenčič. Prav ko sta se s soprogom Francijem pričela pripravljati na mirno in udobno življenje, potem ko ji ma je uspelo spraviti tri otroke na samostojno pot je smrt zahtevala svoje in pretrgala nitkomaj 48 let starega življenja. Pokojnico so položili k večnemu počitku v sredo 18. julija na pokopališču v Tempelstove.

.....

Pravtako v nedeljo, na 1. julija se je za vedno poslovila od zemskih težav in nadlog ga. Antonija Stojkovič v 85-tem letu svojega življenja.

Pokojnica je bila vedno zelo zainteresirana za naše društveno delovanje in se ni nikoli obotavljala izjaviti kar je mislila. Kljub temu, da je v njenih aktiv-

nejših letih včasih kar ostro pokritizirala Vestnik je vsa leta ostala njegova zvesta naročnica. To je samo en dokaz, da ji je bilo vse kar je slovenskega zelo pri srcu.

Pokopali so jo 4. julija na pokopališču v Keilorju. Za njo žalujejo sin Vinko z družino.

.....

V večnost so se v nedavni preteklosti preselili tudi:

V Glenroyu na 13. junija Adolf VIRANT, star 53 let, rojen v Podsedri pri Sevnici.

V Melbourneu, 12. junija, Stanko JAKOBIN, star 59 let, doma iz Skomarja pri Celju;

V Reservoirju, 13. junija Sebastijan GIACCA, star 71 let, doma iz Zrena v Istri;

V West Brunswicku, Frank SMRDEL, star 68 let, rojen v Selcah pri Slavinji.

Andrea Vučko in Silvano Lavrenčič sta se poročila 26. Maja 1984 v cerkvi Sv. Cirila in Metoda v Kew.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA DONVALE TRAVEL

1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Obiščite našo pisarno ki ima lastni prostor za parkiranje. Po želji pridemo tudi na vaš dom. Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Australiji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz...) Vam je na uslugo:

Private car park available. We also come to your home if you desire. Regarding any aspect of your travel requirements: Overseas, Interstate, Cruises, Hotels (Passports, Passport photos, Visas, all travel documents etc...) Contact:

Eric Ivan GREGORICH

DONVALE TRAVEL SERVICE
1042/1044 DONCASTER ROAD,
EAST DONCASTER, VIC. 3109
TEL.: 842 5666 (ALL HOURS)

Ime GREGORICH je med viktorijskimi rojaki že od leta 1952 dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje

NEKAJ ZANIMIVE STATISTIKE

Slovinci na tujem	Pripadniki drugih narodov Jugoslavije v Sloveniji	
Podatki po popisu iz leta 1981		
Združene države	Muslimani	13.425
Argentina	Črnogorci	3.217
Avstralija	Hrvatje	55.615
Kanada	Makedonci	3.288
Zapadna Nemčija	Srbi	47.187
Francija	Albanci	1.985
Belgija	Skupaj	119.722

JUBILEJI NAŠIH ORGANIZACIJ V ZDA

Društvo progresivnih Slovenk Amerike je letos slavilo svojo 50-letnico, Slovenska narodna podporna jednota pa 80-letnico svojega delovanja. V počastitev tega jubileja je bila na 6. julija v Cankarjevem Domu v Ljubljani velika proslava, ki so se je poleg jubilarantov udeležili tudi številni javni in kulturni delavci, predstavniki diplomatskega zbora in številni izseljenci.

V pozdravnem govoru je predsednik Slovenske Izseljenske Matice Matjaž Jančar dejal, da ti visoki obletnici obeh organizacij kažeta na trdoživost slovenskega rodu v tujini. Pri tem je še posebej pomembno, kot je ugotovil g. Jančar, da mladina slovenskih naseljencev v ZDA in drugod prek morja, pa tudi v Evropi, čeprav v jezikovni meri pretežno asimilirana, najde še vedno in ponekod vedno bolj razloge za združevanje v izseljenskih organizacijah in kaže živ interes za Slovenijo in Jugoslavijo

V kulturnem delu programa je sodeloval tudi oktet bratov Pirnat iz Ljubljane.

Kranjska Slovenska Katoliška Jednota pa je 21. marca slavila 90 let svojega ob-

stoja. Njeno glasilo, ki je že vse od njegovega početka "Amerikanski Slovenec" je za to priliko izdalo posebno številko iz katere posnemamo:

Tajnik pripravljalnega odbora te organizacije je bil Mihael Vardijan. Ta je v okrožnici, s katero je povabil rojake, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora povdaril, da "pravila Jednote bomo določili na ustanovnem zborovanju. Vendar velika večina je za to, da naša Jednota mora biti slovenska in katoliška"

Na ta poziv so se zbrali na 1. aprila 1894 msgr. Buh kot izdajatelj "Amerikanskega Slovenca, Vardijan in Josip Paniian kot sklicevatelja ter delegati posameznih društev: rev. Frančišek Sušteršič, Math Brunski, Josip Stukel, Štefan Štanfel, Peter Miketič, John Oberstar, Štefan Pašič in Ivan Pakiz..

Za center društva so izbrali mesto Joliet v državi Illinois, ker so smatrali, da je bilo to takrat nekako središče Zedinjenih držav.

Že leta 1897 je ta Jednota združevala 42 društev z 2155 člani, največji obseg pa je doživela, ko je bilo v njej včlanjeno 40.000 rojakov.

Proslava jubileja je bila 25. marca letos v Jolietu.

ODPRAVITI SRAMOTO !

Na sestanku aktivistov skupnosti klubov slovenskih zdomcev na severnem Bavarskem v Nurenbergu, v prostorih kluba "Simon Jenko" je govoril tudi Franc Šetinc predsednik RK SZDL.

Na vprašanje, kaj si je zabeležil kot najvažnejše probleme je Šetinc odgovoril, da misli, da je najvažnejše, da morajo da misli, da bodo morali več pozornosti posvetiti izbiranju ljudi, ki delajo med zdomci, najsi gre za prosvetnega delavca, bančnega uradnika, za konzularnega uslužbenca ali za kogar si bodi.

"Pogosto odhajajo v tujino ljudje, ki nam po svojih sposobnostih delajo celo sramoto...V tujino, na konzulate, na primer, prihajajo na odgovorne dolžnosti ljudje brez znanja tujega jezika. Slišali smo, da imajo celo potrdila, da so se jezika naučili. To nam je v sramoto in to moramo odpraviti", je dejal ta visoki partijski funkcionar.

NASILNOST IREDENTISTOV

Skupina albanskih iredentistov je v soboto 14. julija organizirala demonstracije pred jugoslovanskim veleposlaništvom v Bernu v Švici. Demonstranti, ki so nosili albanske zastave, so se v govorih, parolah in letakih izrekli za prekrojitve Jugoslavije "zlepa ali zgrda". Hkrati so se zavzemali za brezpogojno razglasitev albanske republike na njenem "etničnem ozemlju", češ, da je na tem ozemlju samo albanski narod.

Zaradi nasilnosti protestantov je policija blokirala vse dohode do jugoslovanskega veleposlaništva. Iredentisti so nadlegovali jugoslovanske državljane, ki so bili namenjeni po poslu v urade veleposlaništva. Skušali so nasilno ugotovljati njih identiteto in z nekaterimi so celo fizično obračunavali.

SLOVENSKI HOTEL »BLED« V RIMU

Lastnik: VINKO LEVSTIK

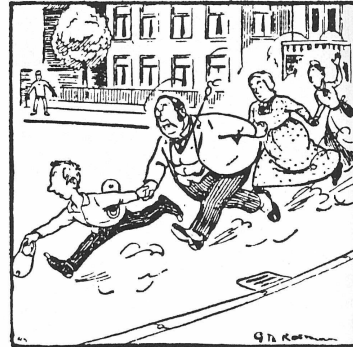
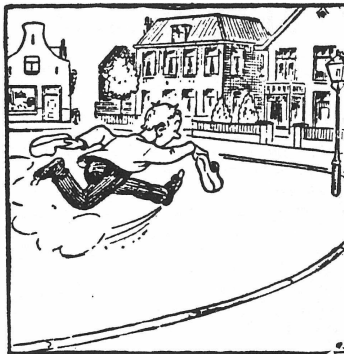
HOTEL »BLED« - VIA S. CROCE IN GERUSALEMME, 40
00185 ROMA - RIM - TEL. 06 / 777102 - TELEX HBLED 620196

OGLAŠUJTE V VESTNIKU !

Kozamucnik

41. V kovačnici namreč letijo iskre na vse strani. "Automobil gori!" je zavpil kar naskrat pomočnik Nanti, ko je zagledal, kako iz avtomobila prihajajo oblaki dima.

42. Nanti je vrgel težko kladivo na tla in po nesreči prav mojstru na noge. Potem je stekel k sodu, zajel vedro umazane vode in izlil na avtomobil. Ogenj je bil pogasjen.

43. Vajenec Nuža Štuc je medtem tekkel h Kozamurikovim, kar so ga nesle noge. Povedati jim je hotel, kaj se je zgodilo. Da bi lažje tekkel, si je sezul cokle. Pomislil seveda ni, da mu utegneta palca ozebsti.

44. Pri Kozamurikovih so se zelo prestrašili. Gospod Kozamurik, njegova gospa in tudi Minka so pustili vse in tekli z Nužem v kovačnico. Kozamurik ni pomnil take dirke, kar je bil živ.

JOZE URBANČIČ

Telefon: 850 7226

KAL-CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo — mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. — vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens — Vanity Units — Wardrobes — Book Shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

3 Pamela Grove, Lower Templestowe, Vic.

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv. 336 7171

Svoji k svojim !

DOSEDANJI REZULTATI

DOSEŽKI JUGOSLOVANSKE EKIPE NA OLIMPIJADI V L.A.

V sedmem dnevu olimpijskih iger v Los Angelesu je Jugoslavija že imela eno zlato in dve bronasti medalji.

V grško-rimskem stilu rokoborbe v kategoriji 68 kg je Vlado Lisjak z zmago nad Tapio Sipilä iz Finske dosegel zlato kolajno.

Bronaste kolajne pa sta dosegla: V kategoriji 100 kg Refik Memišević in v kategoriji 74 kg Karolj Kasap.

V sledečem je nekaj rezultatov naših športnikov v prvih dneh olimpijade:

2. DAN:

V košarki je Jugoslavija premagala Zpadno Nemčijo z 95:83

3. DAN:

V košarki so dekleta iz Jugoslavije izgubile proti ZDA z 55:83

V nogometu je Jugoslavija premagala Kamerun z 2:1.

V veslanju dvojčkov je v predtekмах Jugoslavija bila v svoji enoti na četrtem mestu.

V plavanju (metuljček) je v predtekmah v svoji enoti Hrvoje Barić prišel na 4. mesto, a se ni kvalificiral za finale.

4. DAN:

V veslanju dvojk je v svoji enoti predtekmem Jugoslavija zopet bila na 4. mestu.

V košarki so dekleta premagala Korejo z 55:52

V rokometu so moški iz Jugoslavije igrali z Islandsko z 22:22

V streljanju z zračno puško je Valentina Atanaskovski dosegla 17 mesto s 380 točkami in Mirjana Jovović 29. mesto z 371 točkami.

5. DAN:

V košarki so moški premagali Egipt s 100:69

V nogometu je Jugoslavija zmagala Kanado z 1:0.

V rokometu so moški premagali Japonsko z 3:0

V vaterpolu so zmagali Kanado s 13:4

6. DAN:

V veslanju dvojk so Jugoslavani izpadli iz nadaljnih tekem.

V streljanju z puško malega kalibra je Biserka Vrhek zasedla 7. mesto s 569 točkami in Mirjana Jovović 8. mesto s 569 točkami.

V predtekmah v plavanju na 400m prosti stil sta tekmovala brata Petrić. Borut Petrić je prišel v svoji skupini drugi, vendar njegov čas ni bil dovolj dober, da bi se uvrstil v finale.

Medtem pa je Darjan Petrić prišel v finale in tam zasedel 6. mesto s časom 3:54.88. Čas zmagovalec v tej stroki Georga Dicario iz ZDA je bil 3:51.23.

V vaterpolu je Jugoslavija premagala Kitajsko z 12:7

V rokometu pa so moški dobili proti Japoncem z 32:15

Tega dne je tudi Peter Vidmar, ZDA, verjetno po poreklu Slovenec dosegel srebrno medaljo v telovadbi posameznikov.

7. DAN:

V košarki so dekleta dobile proti Kanadi s 69:68

V boksu, lahka kategorija (60 Kg) je Slobodan Pavlović bil premagan od Korejanca.

V nogometu je Jugoslavija premagala Irak s 4:2

V rokometu so dekleta premagale Avstrijke s 30:15

V vaterpolu so Jugoslavani dobili proti Nizozemcem z 9:5

V streljanju z zračno puško je Rajmond Debevec zasedel 12. mesto s 580 točkami

Brata Petrića sta tekmovala v plavanju 1500 m prosti stil, a nista prišla v finale. Oba sta dosegla 4. mesto v svojih skupinah, ki so štele po osem plavčev. Borut je dosegel čas 15:36.44 in Darjan 15:39.79

Res je žalostno, da se sedaj po desetletjih za Prešernom, Cankarjem in drugimi, Slovenci še vedno moramo prizadevati za uveljavljanje našega jezika. Pa ne samo v zdomstvu, tudi v Sloveniji je tako, kot je razvidno iz nedavnega članka v Delu:

Tako kot mene moti večino slovenskega življa, da naši predstavniki in drugi, Slovenci še vedno moramo prizadevati za uveljavljanje našega jezika. Pa ne samo v zdomstvu, tudi v Sloveniji je tako, kot je razvidno iz nedavnega članka v Delu: Tako kot mene moti večino slovenskega življa, da naši predstavniki in drugi, Slovenci še vedno moramo prizadevati za uveljavljanje našega jezika. Pa ne samo v zdomstvu, tudi v Sloveniji je tako, kot je razvidno iz nedavnega članka v Delu: Tako kot mene moti večino slovenskega življa, da naši predstavniki in drugi, Slovenci še vedno moramo prizadevati za uveljavljanje našega jezika. Pa ne samo v zdomstvu, tudi v Sloveniji je tako, kot je razvidno iz nedavnega članka v Delu:

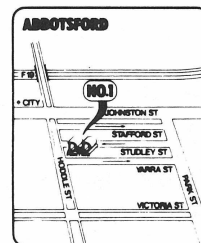
Mar se naši delegati, pa naj bo to kdor koli (Zvone Dragan, Stane Dolanc, Anton Vratuša in vsi drugi), sramujejo uporabe svojega materinega jezika? In sramujejo tudi svojega naroda, svojih občanov Slovencev, ki morajo zato ob TV sprejemnikih besedo svojih delegatov razbirati le iz podnapisov.

Menim, da ta moja opomba zasluži ne le javno objavo, ampak tudi javni odgovor, in sicer ne le jezikovnega razsodišča, ampak tudi vsakega posameznika, ki tako omalovažuje svoj in naš slovenski jezik. Ko imamo simultano prevajanje za tiste, ki katerega jezika naših narodov ali narodnosti ne razumejo, zakaj se tega ne poslužujejo ljudje, ki bi vendar morali uporabljati slovenski jezik. Ali ni bilo odrušujoče poslušati zaprisego našega Bojana Križaja na olimpiadi v Sarajevu v slovenskem jeziku, pa intervjuje Franke in še koga. F. P., udeleženec NOB in član ZB.

Vsem Vam dajemo prav. Res je sicer, da praksa ni tako črna in da mnogi delegati na sejah Skupščine SFRJ govorijo slovensko, res pa je tudi, da v večini primerov uporabljajo srbohrvaščino. Z neuporabljanjem slovenskega (ali po statutu njemu enakega) jezika v večjezičnih političnih skupnostih ter v okoliščinah, ki jih navajate, z dejanjem preključemo tisto, s čimer se z besedami hvalimo: enakopravnost tvorbenih sestavin naše politične skupnosti. Zaradi negativnega odziva, ki ga ima kritizirano govorno vedenje, pri vseh narodn(ostn) normalnih ljudeh, se objektivno krepijo sredobežne sile naše skupnosti, dolžnost in interes nas vseh pa je ravno sredotežnost različen, vendar enakopravnega. Kdor torej naši skupnosti res dobro hoče, ne sme počenjati stvari, ki tej skupnosti škodijo. S tem se hkrati pokopava načelo jezikovne enakopravnosti tudi — in zlasti — v zadevah državnosti. Jezikovno razsodišče zato poziva delegate in druge uradne predstavnike naše republike, da to prakso korenito spremenijo.

D&D PRINTING

Pty. Limited

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

ZA VSE TISKARSKESKE USLUGE SE PRIPOROČATA DRAGO - DANICA ZOREC

1 STUDLEY STREET, ABBOTSFORD, MEL., VIC. 3067
PHONE: 419 1733